

V letu 1958 je kot eden izmed glavnih strokovnih sodelavcev in svetovalcev kot alpinist sodeloval pri snemanju filma »Vzpon«, ki so ga posneli z režiserjem **Mirkom Mahničem** in snemalcem **Vikijem Pogačarjem** v stenah Jalovca. Pri snemanju v steni je Pavel strokovno in odgovorno skrbel za varnost in neposredno varoval kamermana, tako da so film sploh lahko posneli.

To obdobje je bilo pomembno in bogato v Pavlovem življenju. Ustvarjal je film, skupaj s soplezalcema **Butinarjem** in **Valantom** preplezal prvenstveno plezalno smer, »Srednjo varianto smeri Jesih—Lipovec« v steni Travnika, ter spoznal svojo ženo Benjamina iz znane družine Meškovich, ki je imela kot on rada gore. Vedel je: če se bosta ujela v ljubezni do gora, se bosta ujela v vsem drugem.

In tako je bilo. Skupaj sta preplezala zahtevne plezalne smeri Hornovo v Jalovcu, Herletovo v Ojstrici, Dolgo nemško v Severni steni Triglava, grebensko prečita Savinjske, Kamniške in druge Alpe. Njegov poslednji alpinistični podvig je bilo plezanje v steni Raduhe oktobra 1989. leta (»Platke«).

Pavel je nadvse ljubil skale, gore v vseh letnih časih, pri srcu mu je bilo turno smučanje, alpinizem pa je bil zanj še poseben izziv. Ljubil je prebujanje jutra v gori, to govorico tišine, sončni vzhod, bleščečo belino snega.

Planinske poti je poznal do potankosti, rad pa je iskal nove, neodkritke, take, ki jih je ustvarila narava sama. Eno od takih prečudovitih, a izredno zahtevnih tur z nočnim bivakiranjem v steni sta opravila s svakom Zvonkom septembra leta 1992 v Julijskih Alpah, in sicer v zahodni steni Vevnice.

Ta prečudoviti, skrivnostni in svobodni planinski svet je rad doživljal predvsem s svojo ženo, s sinovoma. Načrtovali so svoje poti in se veselili letošnje zgodnje pomladi, ko bi pohiteli pozdraviti svoje gore.

Veliko novih znancev in prijateljev je spoznal na svojih poteh, v planinskih kočah, na vrhovih, v stenah. In mnogo jih je Pavel varno popeljal v hribe. Prav zato ga bodo še posebej pogrešali njegovi sosede — planinci iz Aškerčeve ulice. Imel je prav neverjeten smisel za orientacijo in je vedno znal najti varno in pravo pot. To pot je delil z nami, popeljal nas je v višave in nas naučil, kako se vidi dlje od vsakdanjega življenja.

Delčke svojega srca in duše je pustil v generacijah, ki jih je vzgajal, pa tudi na vseh svojih planinskih in alpinističnih poteh. Tako živi in bo vedno živel z nami ter nas opozarjal, kje in kako naj zabijemo klin, kateri je pravi oprimek in kam vodi prava pot.

Zato se ti, dragi Pavel, v imenu Planinskega društva Ruše in v svojem imenu iskreno zahvaljujem za vse, kar si nam dal in nas naučil. Spoštovani družini izrekam iskreno sožalje.

Ruški planinci sočustvujemo z vami, trdno odločeni nadaljevati svetlo in trajno Pavlovo sled, ki kljubuje smrti.

Pavel Jurič je za svoje delo v planinstvu leta 1981 prejel srebrni in leta 1986 zlati častni znak Planinske zveze Slovenije.

Stane Pogajen ml.

Anki Capuder v spomin

Lahen veter je zibal palmine veje in božal razgreto peščino. V plitvi kristalno čisti vodi so se igrali otroci. Črni mladci lepih mišičastih teles in bleščečih se zob so vabili turiste, naj se z njihovimi čolni popeljejo na

koralni greben in na ogled podvodnega sveta Tihega oceana. Sedela sva na senčni terasi, srkala hladno pivo in Anka mi je navdušeno zatrjevala: »Ženske v službi sploh ne bodo razumele, kako lepo je tu! Kot v raj! Vsega tega ne bi doživela, če ne bi hodila v hribe! Sodelavke se mi režijo, ko lezem v breg in s seboj vlačim težak nahrbtnik, ampak koliko lepih stvari doživim pri tem, ne morejo doumeti. Planinstvo, hribi, narava — to daje mojemu življenju smisel! Ne veš, kako vesela sem, da sem šla na Kilimandžaro!«

Anka je bila takrat srečna. Trenutke veselja, radosti in zanosa je doživljala tudi, ko se je vzpenjala na Olimp, Parnas, slovaške vrhove, ojstrice Durmitorja in Prokletij. Ničkolikokrat je stala na Triglavu, Brani, Planjavi, Storžiču in številnih drugih bližnjih in daljnih gorah. Od vsega začetka našega društva je zavzeto hodila z nami in sodelovala na društvenih akcijah. Veseli smo bili njene družbe in njenega smeha.

Anka je toliko vedela o planinskih, zdravilnih in drugih rožah! Kadar je imela možnost, je pohitela v naravo, v trzinske gmajne. Daleč naokrog ni bilo boljše gobarke. Vsako leto je nabrala zelo dosti jagod, malin, borovnic, kostanja in drugih gozdnih sadežev. Vedno jih je rada delila z drugimi.

Njeni obiski gora in izleti v naravo so bili beg iz krutega vsakdanjika. Življenje Anki ni prizanašalo. Če za koga, potem za Anko res lahko rečemo, da je bila samorastnica. Oče je že v njeni rani mladosti zapustil družino, mati pa je prezgodaj omagala v boju za preživetje svoje hčerke in sina. Mnogo prezgodaj je Anka ostala sama z le nekaj let starejšim bratom — sama s svojimi tiskami, željami in bojem.

Ure samote si je krajšala z ročnimi deli, vezenjem, nešteti gobelini, branjem... Voljo do življenja in boja s težavami je našla v naravi, v

hribih. Junaško se je spopadala s preprekami, ki pa so postajale vse višje in jih je vse težje premagovala. V Stolu, kjer je opravljala težaško fizično delo, so se gospodarske razmere zaostriale. Anko so uvrstili na seznam čakajočih, presežnih delavcev. Čas čakanja se je iztekal, morala bi med brezposelne, bala se je, da bo izgubila stanovanje, razbohotila pa se je tudi zahrbtna bolezen. Vse manj je bilo denarja in nikoli ni vedela, kaj ji prinaša nov dan. Vendar Anka ni kazala obupa. Tiho je bojevala svoj boj in večkrat ponosno zatrijevala, da je prava Trzinka in hribovka. Obiskovala je gore, trzinske gozdove in travnike in verjeli smo, da bo le srečno izbojevala svojo bitko. Žal pa ji usoda tudi tokrat ni bila naklonjena. Nekega sivega dne, ko nebo ni vedelo, ali naj joče ali naj se odene v sivino, je med nas udarila strašna novica: Anke ni več med nami! Ugasnilo je življenje, polno nezasluzenega trpljenja, a tudi polno drobnih, skoraj neopaznih radosti, ki so kot kamenčki mozaika lepšale Ankin boj in bivanje. Tudi v naših srcih bo ostal droban, svetel kamenček spomina na našo Anko.

Miro Štebe
in člani PD Onger Trzin

70 let Ivana Razborška

Dne 26. februarja je praznoval 70-letnico svojega planinsko in kulturno bogatega življenja **Ivan Razboršek**, ki še vedno ustvarja in dopolnjuje zbirko slovenske krasilne umetnosti.

Rojen je bil v Skopju, kjer je oče tedaj služboval. Odraščal je v Makedoniji z vrstniki, ki se v osnovni šoli takrat niso smeli pogovarjati v materinem jeziku. S slovensko ornamentiko se je srečal že leta 1932, ko mu je oče iz Slovenije prinesel šolski knjigi, citanko in računico, z ilustracijami **Maksima Gasparija**. Leta 1934 je bil oče premeščen v Slavonsko Požego, kjer je

Ivan spoznal tudi slavonsko folkloro, bogato in pestro ornamentiko, v kateri se je čutil tudi vpliv češkega, slovaškega in madžarskega kulturnega izročila in izvirne ljudske umetnosti.

V drugi polovici 1940. leta je bil oče premeščen v Zagreb. Ivan je tedaj kot 17-letnik spoznaval že tretje kulturno okolje. Včlanil se je v društvo »Slovenski dom« in v planinsko društvo. Vojnemu je preprečila sistematični študij slavistike in umetnosti na umetnostni akademiji. Na željo staršev se je vpisal na srednjo tehnično šolo in se izšolal za elektrotehniko. V prostem času je hodil v gore v okolici Zagreba in Samobora. S slovenskimi gorami se je srečal 11. avgusta 1946, ko je bil udeleženec prvega povojnega vzpona na Triglav pod geslom »Triglav v svobodi«. Ta vzpon je pomenil začetek njegovega organiziranega delovanja v planinstvu in alpinizmu, saj je šest let kasneje, 25. maja 1952, dobil alpinistično diplomu.

Leta 1946 je bil vpoklican na služenje vojaškega roka v Prištino, kjer je ves prosti čas izkoristil za spoznavanje etnografskega bogastva Kosova, pa tudi albanske in srbske ornamentike.

Kot delegat planinskega društva Zagreb je sodeloval v organizacijskih pripravah na III. medrepubliško srečanje planincev v Gorskem Kotarju na Fužinah, od koder je šel tudi partizanski pohod Fužine—Risnjak—Platak.

Ivan Razboršek se je kot delegat PD Zagreb udeležil prvega kongresa planincev Jugoslavije. Bil je leta 1954 ustanovitelj planinskega društva »Rade Končar«, za kar je ob 30-letnici ustanovitve društva prejel posebno diplomu.

V letu 1954 je prišel v Ljubljano, si ustvaril družino in dom ter se 24. maja 1956 včlanil v planinsko društvo Ljubljana-Matica. V podjetju Iskra, kjer je bil zaposlen, je organiziral iniciativni odbor za ustanovitev planinskega društva. Kmalu so ga v resnici ustanovili, Ivan pa je postal predsednik komisije za kulturo in glavni urednik internege časopisa Iskre. Leta 1965 se je aktivno vključil v delo meddruštvenega odbora planinskih društev ljubljanske regije kot organizator kulturnih aktivnosti v društvih in kulturnih programov na vsakoletnih taborih teh društev. Za svoje planinske dejavnosti je že 12. februarja 1977 prejel srebrni častni znak PZS, 13. decembra 1980 pa zlati častni znak PZS. Polnih 12 let je bil predsednik komisije za kulturo in izobraževanje pri PZS, aktivno pa je delal pri društvih v Iskri, Črnučah in Ljubljana-Matica, kar se je odražalo tudi v delu MDO ljubljanske regije. Za to delo je leta 1976 na proslavi v Kamniški Bistrici prejel častni znak MDO.

Leta 1983 se je upokojil in zaradi bolezni tudi omejil pohode v gore, kratki izleti, kolikor jih je še zmožgal, pa so bili na hribočke in vzpetine v bližnji ljubljanski okolici. Na svojih pohodih je nabiral rastline, liste in cvetove, jih sušil in iz njih delal fotograme, s čimer je obdržal stik z